

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الشيخ الامام العالم العارف فريد عصره وشيخ دهره الشيخ شهاب الدين
3 السهروردي قدس الله روحه ونور ضريحه :

< مقدمة >

الحمد لله رب العالمين والسلام على عباده الذين اصطفى خصوصاً على
6 سيدنا محمد المصطفى وآله وصحبه أجمعين .

> گوید شیخ پیشوا: دانا، آگاه، یکنانه زمان و بزرگ دوران خویش،
شیخ شهاب الدین سهروردی قدس الله روحه ونور ضريحه :

دیباچه

9

سپاس مر خدای را که پروردگار جهان است، و درود مر بندگان وی را - که
ایشان را برگزید - خصوصاً مهتر ما محمد مصطفی و خاندان و یاران او، همگان .

1 بسم الله... : + وبه استعین T ، للشيخ شهاب الدين المقتول ، بسم الله... P
2- قال... ضريحه A : هذه كلمات مرموزة للشيخ السيد الشهيد سر الله في الارض
شهاب الدين السهروردي وهو المعروف بـ خالق البرايا - اعلى الله درجته - وقد حاذى بها
رسالة حتى بن يقطين للشيخ الرئيس وسماها < قصة الـ > غربة القرية Z ، - BTRPM
3 الحمد لله... : اين مقدمه در BZ موجود نيست 4 رب العالمين TRM : - AP 5 والسلام
TRM : سلام AP 6 الذين اصطفى : - A 7 سيدنا... اجمعين P : محمد وآله TARM
8 ديباچه : نیز ترجمه فارسی مقدمه در نسخه B موجود نيست ، لذا در اینجا بنقل ترجمه ای
که دکتر محمد معین از مقدمه نسخه عربی کرده است ، میپردازیم .

اما بعد : فأنّى لما رأيتُ قصّة « حىّ بن يقظان » صادفتُها مع ما فيها من عجائب الكلمات الروحانيّة والاشارات العميقة متعرّيةً من تلويحات تشير الى الطّور الأعظم الذى هو « الطامّة الكبرى » المخزونة فى الكتب الالهية،³ المستودعة فى رموز الحكماء، المخفية فى « قصّة سلامان وأبسال » التى رتبها صاحب قصّة « حىّ بن يقظان »، وهو السرّ الذى ترتّب عليه مقامات أهل التصوّف وأصحاب المكاشفات، وما أشير اليه فى رسالة « حىّ بن يقظان »،⁶ الا فى آخر الكتاب حيث قيل : « ولربّما هاجرَ اليه أفراد من الناس » الى آخر الكلمات. فأردتُ أن أذكر منها شيئاً فى طرز قصّة سميتها أنا « قصّة الغربة

اما بعد : چون داستان « حىّ بن يقظان » را خواندم، هر چند شامل سخنان روحانى نشکفت و اشارت‌ها عمیق شکرف است، آنرا عاری یافتم از تلویحاتی که اشاره کند بطور اعظم، یعنی طامّة کبری که در نامه‌ها خداوندی مخزون است، و در رمزها حکیمان مکنون، و هم در « داستان سلامان وابسال » - که گوینده قصّة « حىّ بن يقظان » آنرا پرداخته، - پوشیده آمده است. رازی است که مقامات پیروان تصوّف و صاحبان مکاشفه بر آن استوار

۱ لما رأيت : لما سافرت ورأيت A ۱ صادفتها : فصادفتها A ۲ الكلمات TARtP : الكلام RM ۳ العميقة : العميقة A ۴ متعرّية من : معربة عن A ۵ الطامّة الكبرى : سورة ۷۹ (النازعات) آية ۳۴ ۶ المخزونة RtP : المخزون TARM ۷ المستودعة RtP : المستودع TARM ۸ المخفية RtP : المخفى TARM ۹ أصحاب : - T ۱۰ فى رسالة ... حيث قيل : الا فى آخر الرسالة قيل A ۱۱ ولربّما : وربّما A ۱۲ الى آخر الكلمات : - رجوع شود بقصّة حىّ بن يقظان با ترجمه وشرح فارسى، چاپ ه. گرّين، تهران ۱۹۵۲، بند ۲۴ ص ۸۱ و ۸۲ ۱۳ منها شيتا RM : شيتا منها P شيتا AT ۱۴ طرز : طور A ۱۵ قصّة P : قصّة TARM ۱۶ سبیتها ARTp : سبیته T اسبیه RM

الغريبة . لبعض اخواننا الكرام ، وعلى الله اتوكل فيما أروم .

(۱) مبدأ القصة : لما سافرتُ مع أخي عاصم من ديار ما وراء النهر الى

3 بلاد المغرب ، لنصيد طائفة من طيور ساحل اللجة الخضراء ،

است ، ودر رساله « حتى بين يقظان » > نیز < بدان اشارتی نیست ، جز در

پایان کتاب ، آنجا که آمده « بود که یکی از مردمان بنزدیک وی شود » تا

6 پایان گفتار . پس بر آن شدم که اندکی از آن بشیوه داستانی بنام « قصه

غربت غریبه » برای بعض دوستان بزرگوار ، پردازم . و مرا در آنچه آهنگ

کنم بر خدای توکل است . >

9 (۱) شرح . چنین حکایت میکند موضح این عبارات و مستنبط این اشارات

که « چون سفر کردم با برادر خود عاصم ، وبعاصم قوت نظری میخواهد

که خاصه نفس است بی شرکت بدن ، دلیل بر آن که عاصم پناه بود از هر

12 مهلکی و ضلالتی ، « از ديار ما وراء النهر » یعنی عالم علوی ، « الى بلاد المغرب »

یعنی عالم هیولا که نسبت > آن < با عالم علوی لبس تاریکیست ، « تا صید

کنیم گروهی از مرغان ساحل دریا سبز » و بدین دریا عالم محسوسات خواسته

15 است ، تا علم محسوسات حاصل کنیم و کمال خویش در یابیم و ترقی کنیم از

آنجا بعقل ملکه و از عقل ملکه بعقل مستفاد .

■ اتوکل : + و به استمين AP ■ اروم : - A ■ مبدأ القصة : - BZ ■ أخي عاصم :

القوة الفطرية Aa اراد القوة النظرية العاصمة عن الضلال Ra اراد القوة النظرية Pa ■

ديار ما وراء النهر : العالم العلوي AaRaPa ■ بلاد المغرب : العالم الهیولائی AaRaPa ■

من طيور ساحل اللجة (لجة B) B~Z : من طیولجة (کذا) A ■ من طيور : الکلمات

السكنة للنفس Ra العلوم الجزئية Pa ■ اللجة الخضراء : العالم المحسوس Aa هالم

المحسوسات Ra العقل المستفاد Pa ■ بود که ... : نفس ترجمة رسالة حتى بين يقظان .

- (٢) فوقنا بفتة في « القرية الظالم أهلها » أعنى مدينة قيرّوان.
- (٣) فلما أحسّ قومها أنّنا قدمنا عليهم فجأة ونحن من أولاد الشيخ المشهور بالهادى ابن الخير اليمانيّ،
- 3 (٤) أحاطوا بنا، فأخذونا مقيدّين بسلاسل وأغلال من حديد، وحبسونا في مقعر بشرٍ لا نهاية لسمكها.

- (٢) شرح « پس بیفتادیم ناگهان بدیهی که اهل او ظالم اند، اعنى مدينة قيروان » يعنى اين عالم، وبظالم عالميان خواسته است، يعنى عالم تضادّ است، وتضادّ بى جنك نباشد، وجنك بى ظلم نباشد.
- (٣) شرح « پس چون از قدوم ما آگاه شدند وبدانستند که ما پسران > شيخ هادى < ابن الخير اليماني ايم، وبهادى فيض اول خواسته است، وبخير عقل کلى، که واسطه هدايت وخير ايشانند.
- (٤) شرح « بگرفتند مارا وببستند بسلسلها واغلال، وبزندان کردند

فوقنا BTRPM : وقنا A فوقت Z || القرية الظالم اهله : جميع الدنيا Aa الدنيا
 Ra الجسد Pa سورة ٤ (النساء) آية ٧٧ || اعنى مدينة قيروان TRM : BAPZ ||
 || أحس (اخبر Rt) TRPM : + بنا BAZ || قومها : أهلها B القوى الجسمانية Pa : فجأة :
 بفتة BZ || || الشيخ المشهور بالهادى (بهادى TRPM)... اليماني TARPM : الشيخ
 الهادى... اليماني الشهور BZ || الهادى : الفيض الاول Aa العقل الفعال Pa || الهادى
 ابن الخير : اى الفيض الاول والعقل لانها واسطتان للهداية والغير الكلى Ra العقل
 الفعال والعقل الاول Ri || الغير : العقل الكلى Aa العقل الاول Pa || اليماني : لقوله عم
 « انى لأجد نفس الرحمن من قبل اليمن » Pa || « أحاطوا بنا : - BZ || فأخذونا TRM :
 وأخذونا AP أخذونا BZ || بسلاسل واغلال : بالسلاسل والاغلال Z الشهوات والهيات
 الردية Pa || من حديد : - BZ || وحشونا B || مقعر : مقعر BZ || مقعر البئر :
 العالم الظلماني Aa البدن Ra العالم المنصرى Pa || لسمكها : لسمكها Z

(۵) وكان فوق البئر المعطّلة التي عُمّرت بحضورنا قصرٌ مشيدٌ وعليها أبراجٌ عدّة .

3 (۶) فقیل لنا: لا جَنَاحَ علیکم إِنْ صعدتم القصر متجرّدين اذا أمسیتُم، أما عند الصبح فلا بدّ من الهویّ فی غیابة الجُبّ .

6 مارا در چاهی که قعرِ آنرا نهایت نیست ، و بدین بند وزندان تن خواسته است ، و بچاه این عالم ظلمانی .

(۵) شرح « و بود بر بالاء آن چاه که بحضور < ما > آبادانش کردند ، یعنی نفوس که پیشتر از اجسام واجرام مُبدع شدند ، « قصری مشید و بر وی بُرجهائی بسیار ، یعنی افلاك .

(۶) شرح « پس بما گفتند که باکی نباشد اگر مجرد بقصر بر آید چون شب باشد ، اما چون روز باشد لا بدّ است که دیگر بار فرو افتید از قصر بین چاه ، و بدین آن خواسته است که شب بخواب توانید بعالم علوی بر آمدن و صورّ معقولات دیدن ، از آنکه حواسّ بخواب معزول شده باشند و غلبه نکنند ، و بدین سبب تو قابل باشی . اما بروز بیداری محالست که از غلبه حواسّ تورا پروا آن باشد ، یعنی بمرگ توان بعالم معقولات رسیدن ، و خواب

1 وکان : وکانت B نکانت Z المعطلة : - A بحضورنا : بحضورنا B قصر مشید : النفوس Aa ای النفوس الفلکیة لانها قبل الاجسام Ra الارواح قبل الاجساد Pa عليها TRM : عليها BPZ وعليه A ابراج عدة : الافلاك RaPa ان : اذا A القصر TARPM : على القصر B الى القصر Z امسیتُم : ای فی النوم Aa حالة النوم ليعطل الحواس Ra اذ ملتم عن الحواس والمحسوسات Pa اما عند : وعند A عند الصبح : ای الاتّباه Aa لا اشتغال النفس بالمحسوسات Ra الاشتغال بها Pa غیابة R-Zt : غایة Z 7 حضور : بحضور B

(۷) وكان في قعر البئر « ظلمات بعضها فوق بعض » اذا أخرجنا أيدينا لم نكد نراها .

(۸) ألا أنا في آونة المساء نرتقى القصر مشرفين على الفضاء ناظرين³ من كوة . فربما يأتينا حمامات من ابوك اليمن مخبرات بحال الحمى ، وأحياناً يزورنا بروق يمانية تومض من الجانب الأيمن الشرقي وتُخبرنا بطوارق نجد ، ويزيدنا رياح الاراك وجداً على وجد . فنتحنن ونشتاق الى الوطن .⁶

مرگ دوّم است . وقرآن بدین ناطق « الله يتوفى الأنفس حين موتها والتي لم تمت في منامها »

(۷) شرح « وبود در بُن آن چاه تاریکی تو بر تو ، چنانکه چون دست بیرون کردمانی ، نزدیک بودی بنادیدن » و بدین تاریکیها هیولانیات و کشفات اجسام خواسته است .

(۸) شرح « مگر آن بود که شب بر آن قصر می آمدم ، و بر فضا¹² نگاه می کردیم نگران از روزن . بسیار بودی که پیامدی بما فاختمان از تختها آراسته یمن آگاهی دهنده از حال حمی . و گاه گاه زیارت کردی

۱ سورة ۲۴ (النور) آیه ۴۰ : ظلمات : ای کشفات الهیولی والاجسام Aa الهیولانیات و کشفات الاجسام Pa : اذا : RM ۱-۱ : اذا أخرجنا... نراها : « اذا اخرج يده لم يكذ يراها » سورة ۲۴ آیه ۴۰ : ۱ : انا : AP- : آوة TRPMZ : اوة BA أوقات Rt : السماء : + حين P حين خمود الحواس بالنوم او بالرياضة Pa : القصر : للقصر A : بحال : بأحوال P : وأحياناً : + وفي احيان A : يزورنا : رأينا RM : بروق يمانية BTAP : بروقا يمانية RM بروق اليمانية Z : تومض : اومضت RM : من الجانب الايمن : مقابله شود بیند ۹ و بسورة ۲۸ (القصص) آیه ۳۰ : وتُخبرنا بطوارق نجد : ونحن بطواف نجد Ri : فنتحنن : ای نشتاق الى العالم العلوی لاننا منه Aa : الى الوطن : A- العالم العلوی Aa : ۶- سورة ۳۹ (الزمر) آیه ۴۳ : 10 کردمانی : کرده مانى B : هیولانیات : هیولات B

(۹) فَبَيْنَا نَحْنُ فِي الصُّعُودِ لَيْلًا وَفِي الْهَبُوطِ نَهَارًا، اِذْ رَأَيْنَا الْهَدَّهْدَ دَخَلَ
مِنَ الْكَوْثَةِ مُسَلِّمًا فِي لَيْلَةٍ قَمَرَاءَ، وَفِي مَنْقَارِهِ رَقْعَةٌ صَدْرَتْ «مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ
الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ».

6 «مارا» درخشهائی یمانی که روشن شدی از جانب راست شرقی خبر دهنده
از راه آیندگان نجد، ویفزودی مارا <ریاح اراک> شوق بر شوق. پس
مشتاق و متحنّ شدمانی، و آرزوی وطن مان بر خاستی.

9 و این همه برسمِ عَرَبِ گفته است، که ایشان باطلال و دِمن و بیاد و بوی
کلیها بر معشوق دلالت کنند. و بدین آن خواسته است که بخواب از عالم
ارواح - از عزلت حواس - چیزها؛ روحانی و صور معقولات می توانستیم دیدن،
«و بدان آرزوی وطن مان می خاست» یعنی ما نیز از آن عالمیم.

12 (۹) شرح «پس بشب بر بالا بودیم و بروز بزیر، تا بدیدیم هدهدی که
در آمد از روزن سلام کنان در شبی روشن با مهتاب، و در متقارش رقعتهئی
<که> صادر شد از وادی ایمن.» و بدین هدهد قوّت الهام را خواهد، و بشب
روشن یعنی صافی بودیم از کدورات طبیعی و بخارات فاسد. و وادی ایمن عالم
15 علوی را خواهد، و هر کجا یمین و یمن افتد همین باشد، و یسار و اُیسر عالم
سفلی را خواهد. و بر آن رقعہ نبشته.

1 نعن : - BZ | وفی الہبوط : والہبوط P | اذ : اذا B | الہدھد : القوی الالہامیة
Ra | الالہام Pa | لیلۃ قمراء : برید الصفاء عن الکدورات الطبیعیۃ Ra | - | الواد
الایمن : العالم العلوی Aa | فی البقعة المبارکة من الشجرة : - BZ ، سورة ۲۸
(القصص) آية ۳۰ | 10 عالمیم : عالمیم B | 16 و بر آن رقعہ نبشته : رجوع شود پند ۱۲

- (١٠) وقال لنا : أنى أحطت بوجه خلاصكما وجئتكما « من سبأ نبياً يقين » وهو ذا مشروح فى رقعة أيكما .
- (١١) فلما قرأنا الرقعة فاذا فيها أنه من الهادى أيكما وأنه : بسم الله الرحمن الرحيم . شوقناكم فلم تشاقوا ، ودعوناكم فلم ترحلوا ، واشرناكم فلم تفهموا .
- (١٢) وأشار فى الرقعة الىّ بأنك يا فلان ! إن اردت أن تتخلص مع أخيك ، فلا تنيا فى عزم السفر ، واعتصمنا بحبلنا وهو جوزهر الفلك القدسى المستولى على نواحي الكسوف .

- (١٠) شرح « آوردم شمارا از سبا » يعنى از گمان « بخبر يقين ، ودر نامه پدرتان مشروح است . »
- (١١) شرح « پس چون نامه بخوانديم ، در آنجا بود كه از پدرتان هادى بشما بنام خدائ بخشاينده وبخشايشكر . آرزومندان كرديم ، آرزومند نميشويد ؛ وبخوانديم شمارا ، رحلت نميكنيد ؛ وشارت كرديم ، فهم نميكنيد . »
- (١٢) شرح « ودر نامه نبشته بود وشارت كرده كه اى فلان !

١ وقال لنا ... خلاصكما : BZ- بوجه TP : + من ARM و جئتكما : جئتكما
جئتكم Z : ١- سورة ٢٧ (النمل) آية ٢٢ : وهو ذا : وها هو ذا B : أيكما TBRM :
أيكم AZ ، P- : أيكما : A-B : شوقناكم : فشوقناكم Z : ١- ودعوناكم ...
فلم تفهموا TBPZ : دعوناكم فلم تجيبوا اشرناكم فلم تفهموا RM اشرناكم فلم تفهموا
دعوناكم فلم ترحلوا A : ١- فى الرقعة : الى الرقعة Z : بأنك يا فلان ان اردت : يا فلان
انك اذا اردت A : ١- مع أخيك : اى مع القوة الفطرية فانها العاصم Aa اى القوة
النظرية Ra : ١- فلا تنيا : فلا تنهاون B : واعتصمنا TRM : واعتصمنا BAPZ : بحبلنا :
اى العلم والرياضة Ra يعنى علم الرياضة Za : ١- الكسوف : الكسوفات A

- (۱۳) فاذا أتيت « وادی النمل، » فانفضّ ذبلك، وقل: الحمد لله الذى أحيانى بعد ما أماتنى « واليه النشور » وأهلك أهلك.
- 3 (۱۴) واقتل امرأتك « أنها كانت من الغابرين » وامض حيث تؤمر ف « ان دابر هؤلاء مقطوع مصحبين » واركب فى السفينة، وقل « بسم الله مجريها ومرسيها، » (۱۵) وشرح فى الرقعة جميع ما هو كاين فى الطريق، فتقدم الهدد
- 6 < اگر > خواهی که با برادرت « یعنی قوتِ نظری که عاصم است، » خلاص یابی، در عزم سفر سُستی مکن، ودست در ریسمانِ ما زن، وآن جوزهر فلک قدسی است مستولی بر نواحی کسوف « یعنی عالم ریاضت.
- 9 (۱۳) شرح « پس چون بوادی مورچگان برسی » یعنی حرص، « دامن را بیفشان » یعنی از علایق، « وبگو: سپاس خدایرا عزّ وجلّ که ما را زنده کرد پس از آن که مرده بودیم، ونشر ومصیرِ ما باوست. »
- 12 (۱۴) شرح « وبگش زنت را که اورا پس هانده نیست » یعنی شهوت را. « برو چنانکه فرمودیم ودر کشتی نشین، وبگو: بسم الله رفتن را وایستادن را » (۱۵) شرح « وشرح کرده بود در رقعه آنچه در راه بودنیست. پس
- ۱ وادی النمل: سورة ۲۷ (النمل) آیه ۱۸ || فانفض: B، ای من الحرص والعلايق Ra ای تجرد من العلايق Aa || ۱-۲ الذى أحیانى بعد ما أماتنى: الذى أحیاننا بعد ما أماتنا BZ مقابله شود با سورة ۲ (البقرة) آیه ۲۴۴ و ۲۶۰ || ۳ الیه النشور: سورة ۶۷ (الملك) آیه ۱۵ || وأهلك إهلك TRPZ: والعنق إهلك A وإهلك سوء إهلك M ای الشهوة Ra، B- || ۳ اقتل: ای اترك Aa || كانت: BA-، سورة ۲۹ (المنكبات) آیه ۳۱ || وامض: واحضر B || وامض حيث تؤمر: مقابله شود با سورة ۱۵ (العنبر) آیه ۶۵ || ۴- ان دابر... مصحبين: B-، سورة ۱۵ آیه ۶۶ || واركب: مقابله شود با سورة ۱۸ (الكهف) آیه ۷۰ || وقل بسم الله...: سورة ۱۱ (هود) آیه ۴۳ || ۵ فى الرقعة: A- ||
- فتقدم BT وتقدم RM فتفقد AZ فتفقد P فانفقد Rt

وصارت الشمس فوق رؤوسنا اذ وصلنا الى طرف الظل. فركبنا السفينة وهي تجري بنا « في موج كالجبال » ونحن نروم الصعود على جبل طور سينا، حتى نرور صومعة أينا.

3

(۱۶) وحال يَينِي وَيَين وَلَدِي « الموج فكان من المُفرّقين. »

هدهد پیش رفت « یعنی الهام » و آفتاب بلاء سرِ ما شد « یعنی عمر بتنگی رسید، صورت مبدّل شد » < چون > بکنار سایه رسیدیم « یعنی هیولا نیز خواست از صورت منفک شدن. و دلیل بر آن که < از > شمس وظلّ هیولا و صورت خواهد، قوله عزّ وجلّ « ألم ترّ الى ربّك كيف مدّ الظلّ ولو شاء لجعله ساکنًا، ثم جعلنا الشمس عليه دليلاً » یعنی اگر آفتاب دلیل نبودی - یعنی صورت که بفعل است، - این سایه را - یعنی هیولا - اعتبار وجودی نبودی، یعنی امریست عدمی. « پس بنشستیم در کشتی و می خواستیم که بطور سينا رویم تا زیارت صومعه پدر کنیم. »

12

(۱۶) شرح « پس موج حجاب شد میان من و پدر » یعنی روح حیوانی،

« < واو > غرقه شد. »

۱ الشمس فوق رؤوسنا : ای قرب الموت Ra ۱ اذ وصلنا الى طرف الظل : ای مفارقة الهيولى هن الصورة عندهم ای عند النفوس الجزية المجردة Aa ای وقت الفصال الهيولى من الصورة، والدليل على ان الشمس والظل هما الهيولى والصورة قوله « ألم تر... » وألخ (رجوع بترجمة فارسی شود) Ra ۲ كالجبال : كالظل Z، سورة ۱۱ (هود) آية ۴۴ ۳ نرور : نروم Z ۴ ولدی : ای الروح الحيوانی RaZa سورة ۱۱ (هود) آية ۴۵ ۷ هیولا : و هیولا B ۸-۹ سورة ۲۵ (الفرقان) آية ۴۷

(١٧) وَعَرَفْتُ أَنَّ قَوْمِي «مَوْعِدُهُمُ الصَّبْحَ أَلَيْسَ الصَّبْحُ بَقَرِيبٍ؟»

(١٨) وعلمتُ أنَّ « القرية التي كانت تعمل الخبائث » يُجعلُ « عليها

3 سافَلَهَا، ويمطر «عليها حجارة من سجيل منضود».

(١٩) فلما وصلنا الى موضع يتلاطم فيه الأمواج ويتدحرج المياه،

أَخَذْتُ ظَمْرِي الَّتِي أَرْضَعْتَنِي وَالْقَيْثُهَا فِي الْيَمِّ .

6 (۱۷) شرح «وېدانستم که صبح نږدیک ماست» یعنی «اتصال» نفوس

جزئی و کلی .

(۱۸) شرح «و بدانستم که دیبی که درو پلیدیها می کنند، زیر وزبر

9 خواهد شد، یعنی عالم صغری، «وبارید نیست بر وی بارانی از سنگ و گل» یعنی

بیماریا و وباها و پلیدیہاء قواء مذموم می خواهد، چون کبر و بخل <و> حسد.

(۱۹) شرح 'پس چون برسیدیم بجایگاهی که > در آن < امواج تلاطم

12 می زد و آبها منقلب می شد، دایه خویش را بگرفتم و در آب انداختم « یعنی

چون بجایگاهی رسیدم که امزجه مضطرب شد، روح طبیعی را غرقه کردم،

یعنی از آن نیز بگذشتم.

١ موعدهم TARPM : عندهم BZ سورة ١١ (هود) آية ٨٣ الصبح : الاتصال
Aa اى اتصال النفوس الجزئية بالنفس الكلية RaZa ٢ القرية T-RtZ : قريته RM ،
المراد منها العالم الصغرى RaZa سورة ٢١ (الانبياء) آية ٧٤ تعمل الغبائت : اى
الشهوات الجرمائية Aa ٣ حجارة من سجيل : سورة ١١ (هود) آية ٨٤ ، اى امراض
النفوس مثل البخل والحسد وغيرها Aa اى انواع الغبائت والامراض والملكات المذمومة
Ra اى الكبر والعقد والحسد والبخل والعجب وغيرها Za ٤ فيه TP : -B-Z ٥
أخذت : فأخذت BZ وألقيتها فى اليم : اى الروح الطبيعية Ra الروح الطبيعى Aa
مقابلته شود با سورة ٢٨ (القصص) آية ٦ ٥ و ٥ وبدانستم : وبدانستم B

- (٢٠) وكُنَّا نسير في جارية « ذات ألواح ودُسُر ». فخرقنا السفينة خيفةً ملكٍ وراءنا « يأخذ كلَّ سفينةٍ غضباً ».
- (٢١) والفلك المشحون قد مرَّ بنا على جزيرة ياجوج وماجوج الى ³ الجانب الأيسر من الجودي.
- (٢٢) وكان مَعِي من الجنِّ مَنْ يعمل بين يدي ، وفي حكْمِي عين القطر . فقلتُ للجنِّ « انفخوا فيه حتَّى صار مثل النار » فجعلتُ سدًّا حتَّى ⁶ انفصلتُ عنهم .

- (٢٠) شرح « ومي رقتيم بكشتي با تختها ولينها ومسارها » يعني هنوز با بدن بوديم ، « پس كشتي را بدرديم از بيم پادشاهي كه وراء ما بود واز هر كشتي باج مي ستد بغضب » يعني ملك الموت .
- (٢١) شرح « پس اين كشتي ما برسيد بگوه ياجوج وماجوج » يعني درين حالت انديشهء فاسد وحبِّ دنيا در خيال من مي گشت . ¹²
- (٢٢) شرح « ودر آن وقت پيش من بودند پربان » يعني قوَّت خيال

أ : في : الى A سورة ٥٤ (القمر) آية ١٣ | فخرقنا (RAPZ : وخرقنا TRM) السفينة : مقابلة شود با سورة ١٨ (الكهف) آية ٧٠ | ملك : اي ملك الموت AaRa وراءنا TRMZ : BAP - سورة ١٨ آية ٧٨ | والفلك المشحون : رجوع شود بسورة ٢٦ (الشعراء) آية ١١٩ | ياجوج وماجوج : سورة ١٨ آية ٩٣ ، النجيات الفاسدة Aa - B : الى الجانب الايسر من الجودي : B | الجانب الايسر : هذا العالم Ra العالم المتلاني (كذا : ظ « الهيولاني ») Aa | الجودي : سورة ١١ (هود) آية ٤٦ | وكان مَعِي من الجن من يعمل TRPMZ : ومن الجن من يعمل B وكان مَعِي من يعمل من الجن ومن يعمل Aa | الجن : اي قوة النجيات والفكر Ra - عين القطر : اي عين الحكمة Ra القوة الفطرية Aa | سورة ١٨ آية ٩٥ | فجعلتُ سدًّا : مقابلة شود با سورة ١٨ آية ٩٤ | انفصلت عنهم : اي عن الارآء المختلفة والنجيات الفاسدة Ra ، + وعلمت ان قومي عندهم الصبح Z

- (۲۳) و تحقّق « وعدُ رَبِّي حَقًّا. »
- (۲۴) ورأيتُ فی الطريق جماجمَ عادٍ و ثمود، و طُفْتُ فی تلك الدیار
- 3 « وهی خاویة علی عروشها »
- (۲۵) وأخذتُ الثقلین مع الافلاك و جعلتها مع الجنّ فی قارورةٍ صنعتها أنا مستدیرةً وعلیها خطوطٌ كأنها دوائر.
-
- 6 و فکر، « ودر حکم من بود چشمهٔ مسِ روان » یعنی حکمت. « پس بفرمودم پریان را » یعنی قوارا « تا بدمیدند در آن مس که آتش شد. پس از آن سدی بیستم میان من و یاجوج و ماجوج » یعنی اندیشه‌ها فاسد.
- 9 (۲۳) شرح « حقیقت شد مرا وعدِ پروردگارِ من. »
- (۲۴) شرح « و بدیدم در راه کَلْهَاءِ سِرِّ عاد و ثمود تهی پوسیده بر تختها؛ ایشان » و بدین مذمت دنیا خواسته است.
- 12 (۲۵) شرح « و بگرفتم ثقلین را با افلاك » یعنی نفس اماره و لوّاه را با بواعث و نزغات ایشان، و شاید که حمل بر وهم و خیال کنی، « و در قاروره‌ئی گذاشتم که من ساخته ام » یعنی دماغ که معدن روح نفسانی است و نشوءش از من است، « و در آنجا خطوطهاست » یعنی عروق و تجویفات و آن بدوایر مانند.
- 15

1 سورة ۱۸ (الكهف) آية ۹۸ || و رأيت... و ثمود : A || عاد و ثمود : ای مذمة الدنيا Ra || و طفت فی تلك الدیار : B || سورة ۱۸ (الكهف) آية ۴۰ || الثقلین : النفس الامارة Aa ای النفوس الامارة واللّوامة مع بواعثها، و یجوز حملہ علی الوهم والخیال Ra || الافلاك T-Z : الاملاك A مقابله شود با بند ۲۸ || قارورة : الدماغ فانه معدن روح الانسان Aa || ۴- صنعتها أنا TARPM : أنا صنعتها BZ || ۵ وعلیها خطوط : ای تجویفات الدماغ Aa ای العروق و التجویفات Ra || 14 گذاشتم : کردم B

- (٢٦) فقطعت الانهار من كبد السماء .
 (٢٧) فلما انقطع الماء عن الرحي، انهدم البناء، فتخلص الهواء الى الهواء .
 (٢٨) وألقيت فلك الافلاك على السماوات حتى طحن الشمس والقمر ³
 والكواكب .

(٢٩) فتخلصت من أربعة عشر تابوتا وعشرة قبور عنها ينبعث ظل الله ،

- (٢٦) شرح « پس بيريدم جويهارا از جگر آسمان » يعنى قواء محرکه ⁶
 که در دماغ است بواسطه عروق وغشا وعضلات، وبآسمان سررا ميخواهد .
 (٢٧) شرح « پس چون آب آسياب بريده شد، آسياب ويران شد،
 وگوهر بگوهر رسيد وأثير شد » يعنى از روح نفسانى نیز بگذشتم . ⁹
 (٢٨) شرح « وينداختم فلك الافلاك بر آسمانها، تا آس کرد آفتاب
 وماء وديگر کواکبرا » يعنى نفس اماره را تا روح طبيعى و نفسانى را وقواء
 ديگر يکړنگ کرد، واورا قواء خاصّ خویش بماند چون علمى ونظرى . ¹²
 (٢٩) شرح « پس برستم از چهارده تابوت » يعنى چهارده قوّت « واز

١ فقطعت : وتقطعت Z الانهار : القوة المتحركة (كذا) Aa اى القوة الحركية
 التى فى الدماغ واسطة العروق والنشاء والمضلات Ra كبد السماء : الرأس AaRa
 ٢ فلما انقطع الماء عن الرحي : اى تجاوزت عن الروح النفسانى Ra فتخلص الهواء
 الى الهواء TAP : وتخلص الهوى الى الهواء RM تخلصت الهوى الى الهوى B وتخلصت
 الهواء Z ٣-٤ حتى طحن... والكواكب B-Z : A- الشمس والقمر والكواكب :
 يعنى النفوس الامارة والروح الطبيعى والنفسانى وقوى اخرى حتى بقى لى قوى خاصة مثل
 العلم والنظر Ra ٥ فتخلصت... ظل الله B-Z : A- تابوتا PZ : تابوت BTRM ،
 القوة الجاذبة والماسكة والهاضمة والدافعة والغاذية والبولدة والمصورة والنامية والغضبية
 والشهوانية والاخلاط (والاصول Ra) الاربعة AaRa وعشرة قبور : يعنى العوالم الظاهرة
 والباطنة Ra ينبعث P ينبعث TZ معنه R معنه M فبعث B ٦ وأثير : وثير B ٧ على :
 شايد «على»

حَتَّى يَقْبِضُنِي إِلَى الْقُدُسِ « قَبْضًا يَسِيرًا » بَعْدَ أَنْ جَعَلَ « الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا ».
(۳۰) وَلَقِيتُ سَبِيلَ اللَّهِ، فَفُتِنْتُ « أَنْ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا ».

3 (۳۱) وَأَخْتِي وَأَهْلِي قَدْ أَخَذَتْهَا « غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ » بَيَاتًا، فَبَاتَتْ
فِي قَطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ مُظْلَمًا، وَبِهَا حُمَى وَكَابُوسٌ يَتَطَرَّقُ إِلَى صَرَعٍ شَدِيدٍ.

ده کور « یعنی حواسّ ظاهری و باطنی. و این چهارده قوّت را بر بسیار حمل
6 توان کرد، چون جاذبه و ماسکه و دافعه و غاذیه و مولده و مصوّره و نامیه
و غضبی و شهوانی و چهار خلط. و ده حسّ که پنج در ظاهر و پنج در باطن،
« که ازو بر انگیزند بسایه خدا تا منقبض شود با قدس قبض آسانی. »

9 (۳۰) شرح « پس بدیدم راه خدا و در یافتم که اینست راه راست. »

(۳۱) شرح « و بگرفتم خواهر خویش را و پیوشانیدم درو پوششی از عذاب

خدا. پس بماند در پاره‌ئی از شب و در تبی و کابوسی که راه می برد بصری
12 سخت « یعنی هیولاء اجسام عالم، که بماند در عالم تیره قابل انفکاک صورت
که بتب و بکابوس منسوب کرد - یعنی مقدار آن مدت که منفک نشده باشد، -
یعنی از هیولاء این عالم نیز بگذشتم. »

1 يقبضني TRPM : ينقبض BRt يقبض A قبض Z | سورة ۲۵ (الفرقان) آية ۴۸ |
بعد آن... دلیلا T-Z : B | سورة ۲۵ (الفرقان) آية ۴۷ | 2 ولقيت (فالفيت P
والقيت Z) سبيل الله BPZ : -TARM | ففتنت BZ : فتفتنت AP وفتفتنت TRM فمرفت
Rt | ان هذا صراطي مستقيما TRPM (سورة ۶، الامام، آية ۱۵۴) : هذا صراط مستقيم
BZ | 3 واختي واهلي (واهلي : -TAM) قد اخذتها غاشية TARPM : فآخذت اختي
واخذتها B فآخذتني اختي والبتني Z | اختي : هيولى الاجسام Aa | سورة ۱۲ (يوسف)
آية ۱۰۷ | بياتا : -B | 4 مظلم : المظلم Z، -P | وبها BAPZ : وبى TRM |
5 كور : كوره B | 11 وكابوسي : كه كابوسي B

(۳۴) ورأيت الأسد والثور قد غابا، والقوس والسرطان قد طويا في طي
تدوار الافلاك، وبقي الميزان مستويا اذا طلع النجم اليماني من وراء غيوم
3 رقيقة متألّفة مما نسجته عناكب زوايا العالم العنصري في عالم الكون والفساد.

شکل دوران ندارند. وپیرج دولاب آسمان خواسته است، یعنی دولاب
گردنده باشد وآسمان گردانست. وآنچه میگوید «بزیمنش دریا قلم است»
6 یعنی آب فرود آسمانهاست، و«بالاء او ستارگان» خود معلوم است؛ یعنی
ازین عالم واز عقل فعال نیز بگذشتیم وبفلك واجرام او رسیدیم.

(۳۴) شرح «پس بدیدم اسد ونوررا که غایب شده بودند» واکرچه
9 این شیر وگاو نام برو جدا ماند. وآن خواسته است که بعالم مفردات
برسیدم، که در عالم مفردات از روی يك طبعی جنگ نباشد، چنانکه میان
گاو وشیر. وکمان وخرچنگ نوردیده بودند در نور فلك، یعنی هیچ
12 کثری نماند، که این دو استعارت اند از کثی. «وبماند ترازو راست،
<آنگاه> که طلوع کرد ستاره یمانی» وبدین نفس کَل خواسته است؛
آنکه میگوید «ورای پردها» یعنی بیرون از شکل، وآن عقل ونفس اند.

1 الاسد : ای الغضب Ra الثور : ای الشهوة Ra الاسد والثور : ای العالم الذی
لیس فیہ طبایع مختلفة بل کان کله <من> مفردات لا منازعة فیها Aa قد طویا : ای لم
یبق شیء <غیر> مستقیم، لان القوس والسرطان فیهما اعوجاج Aa طی : — B تدوار
BTRtPZ : تدایر RM تداور A الافلاك : الفلك B اذا AP : اذا T—Z النجم
الیمانی (سیدل Canopus) : ای النفس الكلية AaRa — غیوم رقیقة : ای الانفلاك
AaRa 3 ما نسجته... العالم العنصری : ای وان كانت الافلاك مبدعة لكنها قابلة للفناء
والهلاك كالعنصریات Ra 7 واز عقل فعال نیز بگذشتیم : در باره این وجه تعبیر مشکوک
رجوع بمقدمه فرانسه شود 11 وخرچنگك : وخرچنگك را B

(۳۵) وكان معنا غَنَمٌ ، فتركناها في الصحراء ، فأهلكتها الزلازل ووقعت فيها نارٌ صاعقة .

- (۳۶) ولَمَّا انقطعت المسافة وانقرض الطريق « وفارَ التَّنُورُ » من 3 الشكل المخروط ، فرأيتُ الاجرام العلویّة ؛ اتّصلتُ بها وسمعتُ نغماتها ودستاناتها ، وتعلّمتُ انشادها ، وأصواتها تقرر سمعی كأنّها صوتُ سلسلة تُجرّ على صخرة صمّاء ، فتكاد تنقطع أوتاری وتنفصل مفاصلی من لذّة ما أنال . 6 ولا يزال الأمر يتكرّر علیّ حتّى انقشع الغمام وتخرّقت المشیمة .

وآن پردها « تنیده » > عنكبوت‌ها؛ گوشه‌ها؛ عالم عنصری باشند در عالم 9 کون وفساد <

(۳۵) > وبا ما گوسپندی بود ، اورا در بیابان رها کردیم ، پس زمین لرزه‌ها وی را هلاک کرد وآتش صاعقه در او افتاد . <

- (۳۶) > وچون مسافت بریده شد وراه پایان رسید و« بجوشید 12 آب تنور » از شکل مخروط ، پس جرم‌ها؛ علوی را بدیدم ، بدانها پیوستم

1 غنم RMZ : ای الخوف Ra غنم TA هم P : فأهلكتها APZ : فأهلكها TRM
2 ووقعت : وواقعت Z : ولما TRPM : فلما AZ : انقطعت : تقطعت Z : وانقرض
ARIPZ : وانتهى RM : وفار التنور : وخرجت الاوهام Aa ، سورة ۱۱ (هود) آیه ۴۲
وسورة ۲۳ (المؤمنون) آیه ۲۷ : الشكل المخروط : ای القلب AaRa : فرأيتُ :
فرأينا P : الاجرام : اجرام Z : وتعلمت (منها P) انشادها : -A : انشادها RPM :
انشادها T : انشادها Z : تقرر APZ : قرعت RM قرع T : تنقطع APZ : تقطع TRM
وتنفصل : وتنصرم P : 7 على : -A : حتّى : الى ان A : انقشع... المشیمة (الشیة T)
T-Z : انقشع الغیم وتخرقت المشیمة Rt ای ارتفع الحجاب Ra : 10 بندهای ۳۵ تا ۴۰
از متن نسخه ترجمه فارسی ساقط است ، و ترجمه آنها از دکتر محمد معین میباشد :
11-12 و بجوشید آب تنور : تفسیر ابو الفتح رازی چاپ اول تهران ۱۳۱۳ ج ۳ ص ۶۲

(٣٧) وخرجت من المغارات والكهوف حتّى تقضيّت من الحجرات متوجّهاً الى عين الحيوة. فرأيت الصخرة العظيمة على قلة جبل كالطود العظيم. فسألت 3 عن الحيتان المجتمعّة في عين الحيوة المتنّمة المتلذّذة بظلّ الشاهق العظيم: انّ هذا الطود ما هو؟ وما هذه الصخرة العظيمة؟

(٣٨) فاتخذ واحد من الحيتان سبيله في البحر سرّياً. فقال « ذلك ما

6 ونفمه ها ودستانها آنا بشنودم، وخواندن آن آهنگها بيا موختم، وآواها آنا چنان در گوشم اثر ميکرد که کوبي آوا زنجيري است که بر سنگ خاره کشند. پس نزديک آمد که از لذت آنچه بدو رسیده بودم، رگها 9 وپيها من از هم فرو گسلد ومفصلها من جدا گردد. وحال برين هنوال بود تا ابر پراکنده شد ومشيمه پاره گشت. >

(٣٧) > پس از سُمجها وغارها بيرون شدم، واز حجرهها فرود آمدم 12 وروی بسوی چشمه زندگاني داشتم. پس سنگي بزرگ همچون پشتهئي سترگ بر ستيغ کوه ديدم. آنگاه از ماهياني که در چشمه زندگاني گِرد آمده واز سايه آن پشته بزرگ متنعم وبهرمند بودند، پرسيدم: اين پشته 15 چيست؟ واين سنگ بزرگ چه؟ >

(٣٨) > پس يکی از ماهيان از گذرگامی راه خویش در دریا پيش

1 والكهوف حتى تقضيّت RtmZ : والعوت قد نقضى TRP والحدود وتفضيت A
الحجرات RM : الخراب TAP الغبارات Z : العيتان : اى النفوس الجريئة التى وصلت
بستقرها Ra : المجتمع : التى جمعت Z : عين + ماء Z : المتنّمة المتلذّذة : متنّمة متلذّذة
Z : الشاهق العظيم TRPM : الشاهق A : شاهق عظيم من هذه الصخرة والجبل Z : ان :
فسألت ان A : المظلية : - A : فاتخذ : واتخذ Z : سبيله فى البحر PZ : فى البحر
سبيله TRM : فى البحر : فى اليم A : فى العلم Ra

- كُنْتُ نَبِيٌّ، وَهَذَا الْجَبَلُ هُوَ طُورُ سَيْنَاءَ، وَالصَّخْرَةُ صُومَعَةُ أَبِيكَ. « فَقُلْتُ
 « وَمَا هَؤُلَاءِ الْحَيَاتَانِ؟ » فَقَالَ أَشْبَاهُكَ، أَنْتُمْ بَنُو أَبِي وَاحِدٍ، وَقَعَ لَهُمْ شَبِيهُ
 3 وَاقْعَتِكَ، فَهُمْ اخْوَانُكَ. «
 (۳۹) فَلَمَّا سَمِعْتُ وَحَقَّقْتُ، عَانَقْتُهُمْ؛ فَفَرَحْتُ بِهِمْ وَفَرَحُوا بِي؛ وَصَعَدْتُ
 الْجَبَلَ، وَرَأَيْتُ أَبَانَا شَيْخًا كَبِيرًا تَكَادُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ تَنْشَقُّ مِنْ تَجَلِّي نُورِهِ.
 فَبَقِيتُ بَاهِتًا مَتَحَيِّرًا مِنْهُ، وَمَشَّتُ إِلَيْهِ، فَلَمَّ عَلَيَّ، فَسَجَدْتُ لَهُ وَكَدْتُ 6
 أَنْمَحِقَ فِي نُورِهِ السَّاطِعِ.

- كُفِرْتُ. آنکاه گفت « این است آنچه میخواستی، واین کوه همان طور
 سیناست، وآن سنگ بزرگِ سخت صومعه پدرتست. » پس پرسیدم: « این 9
 ماهیان کیانند؟ » پس گفت: « همانندان تو اند. شما پسران یک پدرید،
 وآنان را واقعه‌ئی مانند واقعه تو افتاده است. پس ایشان برادران تو اند. » <
 (۳۹) > پس چون این بشنودم و تصدیق کردم، دست بگردن ایشان 12
 در آوردم، و بدانان شاد شدم، وایشان نیز از دیدن من شاد شدند. ویکوه
 بر شدم و پدرمان را دیدم، پیری بزرگ که نزدیک آمد آسمانها وزمینها
 از تابش نور وی شکافته شوند. پس در روی او خیره و سرگشته ماندم، و بسوی 15

§ وهذا : وهذه Z هو TRPM : AZ- | طور سيناء : اى فلك الافلاك AaRa | أليك :
 العقل الكلى AaRa مقابله شود با حاشیه بند ۳ ص ۲۷۷ س 3 (الهادى = العقل الفعال) | § وما
 TPZ : ما ARM | هؤلاء : هذه A | § وحقت TPZ : وتعقت ARM | هانقتم ARPM
 هانقتمهم T معانقتمهم Z | بهم : - Z | وصعدنا A وصعدنا RtZ | § أبانا
 شيخا كبيرا : النفس الكلية Ra | والارض TARM : والارضون P، - Z | § باهتا T-Z :
 مبهوتا Rt | منه RPM : منه ومنى A منه ومن معه Z | ومشتت اليه TRP : - AZ |
 ¶ فى : من A

(٤٠) فبكيتُ زمانًا وشكوتُ عنده من حبس قيروان. قال لي « نَعِمًا !
تخلّصتَ، إلّا أنّك لا بدّ راجع الى الحبس الغربيّ، وإنّ القيد بعد ما خلعتَه
3 تأمّا. » فلمّا سمعتُ كلامه، طار عقلي وتأوّهتُ صارخًا صُراخ المُشرف على
الهلاك، وتضرّعتُ اليه.

(٤١) فقال « أمّا العود فضروريّ الآن، ولكنّي أبشرك بشيءَين : أحدهما
6 أنّك اذا رجعتَ الى الحبس، يمكنكُ المجيء الينا والصعود الى جنتنا هينًا

أو شدم. پس مرا سلام داد، اورا سجده کردم و نزدیک بود که در فروغ
تابناک وی بسوزم. <

(٤٠) > پس زمانی بگریستم، و نزد او از زندان قیروان شکایت کردم.
9 مرا گفت « نیکو رستی، امّا ناگزیر بزندان غربی باز خواهی گشت، و هنوز
همه بندرا از خود بر نیفکنده‌ئی. » پس چون گفتار او بشنودم، هوش از
12 سرم بشد، و آه و ناله بر آوردم همچون ناله کسیکه نزدیک بمرگست، و نزد او
زاری کردم. <

(٤١) شرح « گفت : این بار تورا باز گشتن بدنیا ضرورست، ولكن
15 > تورا < بشارت می دهم بدو چیز : یکی آنکه چون اکنون بزندان باز

1- قال لی... وتضرعتُ اليه : - A 1- نعمًا تخلّصت (قد تخلّصت P) إلا أنّك لا
بد راجع الى TRMZ : نعم ما تخلّصت بعد لأنك راجع الى Rt 1- الغربي TRM :
الغربي PZ 2- بعد ما خلعتَه تأمّا : ای جئت بسبب الفكر والالهام وفيك بقية التعلق
Ra جئت بالفكر والالهام وأنت بعد في قيد الحياة وما متَّ Aa 1- كلامه Z : -TRPM
1- ولكنّي TAZ : ولكن RPM 1- احدهما T- Z : الاول P 1- الى الحبس : - A
يمكنك TRMZ : اممكنك P نملك A 1- الى جنتنا TARM : الى جنتنا P الينا A 1- هينا
ARMP : هتا B، - P

متى ما شئت. والثاني أنك تتخلص في الأخير الى جنابنا تاركًا للبلاد الغريبة بأسرها مطلقًا.

(٤٢) ففرحت بما قال. ثم قال لي «اعلم أنّ هذا جبل طور سيناء. 3 وفوق هذا جبل طور سينين مسكن والدي وجدك، وما أنا بالاضافة اليه إلا مثلك بالاضافة اليّ.

(٤٣) ولنا أجداد آخرون حتى ينتهي النسب الى الملك 6

کردی، ممکن است که دیگر بار بما باز رسی و بیهشت ها باز کردی. دوّم آنکه بآخر باز کردی و خلاص یابی، و آن شهرها غریب را جمله رها کنی. (٤٢) شرح «فرحناك» گشتم بدانکه گفت. پس دیگر بار گفت: 9 این کوه طور سیناست «یعنی عالم من، «وبالاء من این مسکن پدر > من < وجدّ تست «یعنی عقل کلّ و فیض. و این پدر نه زناشویی است چنانکه جهال گویند، که ایشان را قوّت شهوانی نیست، بلکه قابل ترکیب 12 و تحلیل نیستند. پس گفت «من نیستم باضافت با او جز چون تو باضافت با من» یعنی هر دو تقسیم فرق همانست، که تو جزوی و من حاوی تو.

(٤٣) شرح «وگفت: مارا اجداد دیگر هستند تا نسب بملکی رسد 15

■ متى ما Z : متى TARMP ما B ■ انك : الى انك T ■ تتخلص BAZ : متخلص TRMP ■ تاركا BARtPZ : تارك TRM ■ للبلاد الغريبة BAZ : البلاد الغريبة TRMP بلاد الغربة Rt ■ وفوق هذا : وفوقه P ■ جبل طور سينين T-Z : B- ■ مسكن والدي وجدك : اى العالم العلوى Aa ■ الوالد : العقل الكلى (١) AaRa ■ الجد : الفرض الاول Aa ■ وجدك BTAPZ : وجد مل (١) RM ■ اليه T-Z : اليك B ■ مثلك بالاضافة B-Z : مثلك فلاضافة A ■ آخرون B-Z : اخر P ■ حتى B-Z : الى ان RtP

الذى هو الجد الاعظم الذى لا جد له ولا أب. وكلنا عبيده، به نستضىء ومنه نقتبس، وله البهاء الاعظم وله الجلال الأرفع والنور الأقهر، وهو فوق الفوق 3 ونور النور وفوق النور أزلاً وأبداً، وهو المتجلى لكل شيء، وكل شيء هالك إلا وجهه.

(٤٤) فأنا فى هذه القصة، اذ تغيّر الحال على وسقطت من الهواء فى 6 الهاوية بين قوم ليسوا بمؤمنين محبوساً فى ديار المغرب. وبقي معى من اللذة ما لا أطيع أن أشرحه. فاتحبت وابتلهت وتحسرت على المفارقة. وكانت تلك الراحة أحلاماً زائلة على سرعة.

9 كه جد بزركتر اوست، واين بزركى را با بزركى او عظمى ومقدارى نباشد، «واوراست بزركوارى بلند، وبلاء بالاست، ونور نور است، وهر چيز قابل آفت وفناست الا ذات پاك او.»

12 (٤٤) > پس من درين داستان بودم كه حال من بگرديد، واز هوا اندر مفاكى، ميان گروهى ناگرونده بيوفتادم ودر ديار مغرب زندانى بماندم.

الذى هو الجد الاعظم B-Z : A- : الذى لا جد له... وله البهاء الاعظم
B-Z : T- : لا جد له ولا أب TRMZ : لا أب له ولا جد AP : به : وبه A
ومنه : وبه A : وله الجلال BZ : والجلال TARPM : والنور الاقهر Z : B-M- :
ونور النور... لكل شيء : B- : وفوق النور Rt : T-Z : أزلاً وأبداً Z : T-M- :
سورة ٢٨ (القصص) آية ٨٨ : القصة : اللذة P : الحال : محال T : وسقطت :
فسقطت A : فى الهاوية ARMZ : الى الهاوية BP (ازينجا تا پايان داستان ، از
اصل ساقط است) : قوم TRPM : اقوام AZ : محبوسا : محبوسين Z : المغرب : مغرب
T : 7- : وبقي معى من اللذة Z : ومعى من اللذة A : وبقي من اللذة معى TRM : وبقي
من اللذة P : المفارقة T-M : مفارقتة Z : 7- : وكانت (فكانت P) تلك TRPM :
وتلك A : وكان تلك Z : أحلاما TRPM : أحلام A : أضفان أحلام Z : سرعة : السرعة TA

- (۴۵) نَجَّانَا اللَّهُ مِنْ أَسْرِ الطَّبِيعَةِ وَقِيدِ الْهَيُولَى ! « وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا، وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ » « وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ » وَالصَّلَاةُ عَلَى نَبِيِّهِ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ.
- 3 تَمَّتْ قِصَّةُ الْغُرْبَةِ الْغَرِيبَةِ

- ومرا چندان لذت بماند که یاراء توصیف آن ندارم. پس بانگ بر آوردم
وزاری کردم و بر جدایی دروغ خوردم. و این راحت خوابی خوش بود که
6 زود بگذشت.

- (۴۵) > خدای مارا از اسارت طبیعت و بند هیولی رها سازد! « و بگو
سپاس مر خدارا، زود بنماید شمارا آیات خود را. پس بشناسید آنرا،
9 و نیست پروردگار تو بی خبر از آنچه میکنید. « بگو سپاس مر خداراست،
بلکه پیشتر ایشان نمیدانند. « و درود بر پیامبر او و خاندان وی، همگان.<
12 داستان غربت غریبه بانجام رسید

1 نجانا T-M : انجانا Z | أسر : اسرار Z | 1-2 سورة ۲۷ (النمل) آیه ۱۹۵
2-3 سورة ۳۱ (لقمان) آیه ۲۴ | 3 والصلوة... اجمعين RM : -A ، الحمد لله رب
العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد سيد المرسلين > وآله < اجمعين T تمت
الغربة الغریبة من كلام الشيخ الحكيم الالهی شهاب الدين المقتول بعون الله وحسن تيسيره P
تمت الكلمات الرموزة، وفقنا الله لتشريع عضلات معضلاتها وتنقيح مستكشفات اعضال
مشكلاتها حسب اقتضاء مقامات العلوم على ما هي في نفس الامر، وأوصلنا الى أقصى
درجات غايات الكمال بمحمد وآله خير آل صلوات الله عليهم من الله ذي الجلال
والإفضال Z | 8-10 وبگو سپاس... آنچه میکنید : تفسير ابو الفتوح رازی، چاپ اول
ج ۴ ص ۱۷۵ | 10-11 بگو سپاس... نمیدانند : تفسير ابو الفتوح رازی، ج ۴ ص ۲۷۴